

פרוטוקול מס' 210

מישיבת ועדה השירותים הציבוריים
יום ג', ג' בסיון תשל"ו - 1.6.76, שעה 11.00

נכחד:

חברי הוועדה:
ח. גרוסמן - היו"ר
א. אליאב
י. בארי
ס. גז
א. ורדיגר
ס. ידיד
א. נסיר
ב.צ. קשת
פ. שינסן
ח. שמעוני

מזכירים:
ת. מררי - משרד הסעד
א. בריק - משרד הסעד
ס. הורוביץ - משרד הסעד
ש. מלכיאלי - משרד הסעד
י. אביעד - משרד הסעד

מזכירת הוועדה: ש. כרם

רשמה: צ. ספרן

סדר היום: א) שינוי בסדר היום של ישיבות הוועדה.

ב) חוק הפיקוח על מעונות, השכ"ה - 1965 - תקנות בדבר תקן עובדי מעונות לילדים והכשרתם ובדבר חנאי כשירותם של מנהלי מעונות לילדים.

ג) תשובות נציגי משרד הסעד לשאלות חברי הוועדה.

-1741-

(נתקבל ביום 7.6.76)

אני פותחת את הישיבה.

היו"ר ח. גרוסמן:

א. שינוי בסדר היום של ישיבות הוועדה

אני רוצה להסב את תשומת לבכם לשינויים
בסדר יומה של הוועדה גם היום וגם בשבוע הבא: נערכנו היום לקיום דיון
על המסקנות בנושא נערו במצוקה, שבו רצינו לשמוע את זהר קרתי
ממשרד העבודה על אספקט חשוב מאד בנושא זה - ההכשרה המקצועית. ברבע
האחרון הודיעה לנו זהר קרתי שאינה יכולה לבוא וביקשה לא לקיים את
הדיון בלעדיה כי היא מעוניינת מאד להופיע. מסיבה זו דחינו את הנושא
ליום ראשון הקרוב.

הסתבר לי אחר-כך - אחרי הפגישה עם
משלחת הוועד הציבורי שעוסק בהכשרה בנות בגילאים 16-18 מטעם משרד
העבודה - שהטעיה על הכשרה מקצועית במסקנות שלנו חייב להיות יותר חשוב
משחשבנו קודם.

דבר נוסף שהסתבר לי: ששיתוף הפעולה
בין משרד העבודה והיחידה לטיפול בנערה במצוקה במשרד הסעד צולע במידה
מסויימת, אם לדבר בלשון המעטה.

ביום שלישי הבא יתקיים דיון במצב
האשפוז בתי-החולים והזמנו אליו שלושה מנהלי בתי-חולים: מנהל בית-
החולים חל-השומר, מנהל אסף הרופא ומנהל איכילוב.

ביום חמישי הבא לא תהיה ישיבה,
וביום שלישי בעוד שבועיים יתקיים דיון על הנושא "אין רופאים לילדים
בערי העימות" בו נשמע את פרופ' פלדמן ואת מנהל בית-החולים באילת,
שהזמין את עצמו לבוא.

א. נסיך:
הייתי מבקש, אם אפשר, לקיים את
הדיון על נערות במצוקה ביום שלישי.

ולא ביום ראשון.

היו"ר ח. גרוסמן:
יום ראשון הקרוב אינו ניתן לתיקון,
אבל את שאר הישיבות בנושא זה אשתדל
לעשות ביום שלישי.

ב. חוק הפיקוח על מעונות תשכ"ה-1965 - תקנות בדבר חקן עובדי מעונות
לילדים והכשרתם ובדבר תנאי בשירותם של מנהלי מעונות לילדים

למעשה אישרנו את התקנות פרט לחקנים
וביקשנו את הארגונים שמקיימים מוסדות לילדים שיגישו את הערותיהם
והצעותיהם לחקנים המוצעים על ידי משרד הסעד. ביקשנו הערות מארגון
אמהות עובדות, מהנהלה העולמית של ויצ"ו, ממרכז משען של הסתדרות
העובדים הכללית, מנשי מזרחי, מהסחלקה הסוציאלית פדגוגית של עיריית
תל-אביב, מחנועת האשה הדתית לאומית, ממרכז ישיבות תיכוניות ואולפנות
של בני עקיבא, מחברת כפרי ילדים של העובד הציוני, ליסדאליים עצמאיים.
קיבלנו תגובות רק מארבעה: ממרכז משען של הסתדרות העובדים הכללית,
מהסתדרות נשי מזרחי, מארגון אמהות עובדות וממעונות ילדים בישראל,
קרית-הילד ירושלים (אגודת ישראל).

חקן המעונות: מרכז משען מציע:
במעונות עד 100 ילד צריך לנהל כלהל שהוא גם סרמז חינוכי.
למעלה מ-100 ילד, חשוב ששני התפקידים - מנהל ורכז חינוכי יהיו
בנבדל. ארגון אמהות עובדות מעיר: יותר מדי צוות סינהלי.

ח. סררי:

עד 25 ילד במעון יש סנהל, אבל החל מ-50 ילדים אנחנו מציעים גם סנהל וגם רכז חינוכי. ההצעה של "משען" באה, משום שאצלם הצד האדמיניסטרטיבי סתנהל על ידי המרכז ולא על ידי המוסד עצמו. אנחנו חושבים שהחל מ-50 ילדים דרוש גם רכז חינוכי כי הסנהל עמוס מאוד ואי אפשר להטיל עליו את כל עבודת הרכז החינוכי בכל מה שקשור לעבודת צוות, לעבודה עם ילדים ולביקורים בבית-הספר.

א. נמיר:

במוסד שאין בו 50 ילדים לא יהיה רכז חינוכי?

ח. סררי:

אם יש פחות מ-50 ילדים יהיה רק סנהל.

א. בריק:

שהוא גם רכז חינוכי.

א. נמיר:

צריך לכתוב את זה בתקנות.

א. בריק:

זה מופיע בפירוט כישורי הסנהל שבתקנות.

א. נמיר:

ההצעות נהדרות, אבל אם יהיה כתוב שהחל מ-50 ילדים דרוש עוד אדם,

לא יהיה כסף לבצע את מה שכתוב.

ח. סררי:

ישנה ועדת תעריפים משותפת לאוצר, לעליית הנוער, למשרד החינוך ולנו, ושם הובאו בחשבון הצעותינו לגבי התעריפים החדשים שמתייחסים לגיל היסודי, כלומר ישנו תחשיב של-50 ילדים יהיה סנהל ורכז חינוכי.

א. נמיר:

לפי איזה תעריף?

ח. סררי:

התעריף לגיל בית-הספר היסודי לחודש ינואר - עדיין לא תרגמנו אותו

לאפריל - הוא 1,100 לירות לילד.

א. נמיר:

זה הרבה יותר. אצלנו עולה ילד בפנימיה 2,500 לירות לחודש.

ח. סררי:

זו פנימיה לגיל הרך ולא לגיל בית-ספר יסודי.

א. נמיר:

החוק איננו מבדיל כאן בין הגילאים.

אם אנחנו רוצים שיוכלו לבצע את מה שאנחנו אוטרים צריך לקבל את הצעת "משען", כאשר ההנחה היא שאם יש מספר קטן יותר של ילדים התנאי הוא שהסנהל חייב להיות איש חינוך בכל מקרה. אם התקנות יחייבו החזקת אדם נוסף, אדמיניסטרטור, למספר קטן יותר של ילדים, פירוש הדבר העלאה מיידית של העלות ואז יכול לקרות אחת מן השתיים: או שמוסד בעל דם לא יוכל לקיים מוסד ילדים, או שהדם תרד.

א. ורדיגר:

דווקא למוסדות שקשורים בארגונים, כמו המוסדות של ארגון אמהות עובדות, קל יותר לסלא אחרי הצעת התקנות, כי הניהול האדמיניסטרטיבי שייך למרכז וכתוצאה מכך לא צריך המוסד סנהל אדמיניסטרטיבי ואין בזה הכבדה על התקציב. לגבי מוסד קטן, שאינו קשור בארגון, תהיה בכך מעמסה תקציבית גדולה יותר. כדאי אולי לסווא פשרה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מציעה פשרה של 75 ילדים.

פ. שינמן:

מדוע שלא יהיה צוות של שניים על 50 ילדים? אם כל החשש הוא שלא יוכלו להחזיק צוות כזה בגלל בעיה תקציבית, צריך לחייב שידאגו לתקציב לאותם מעונות ששייכים למשרד הסעד או נמצאים תחת חסותו.

ח. סרני:

למשרד הסעד אין מעונות.

היו"ר ח. גרוסמן:

הפיקוח הוא של משרד הסעד.

א. נמיר:

כדי להמחיש מה קורה בשטח: לארגון שלנו היו מספר פנימיות, אבל בשל כך שלא יכולנו לעמוד בנטל הכספי והגענו לעלות של 2,300 לירות לכל ילד סגרנו 3 פנימיות. צריך לדעת שאם נקבע תקנות שיעלו עוד יותר את עלות הילד, לא יהיו פנימיות, או שיהיו פנימיות ברמה שתהיה בושה לכולנו.

ח. סרני:

לדבריה של חברת-הכנסת נמיר, שהתקנות אינן סבדילות בין הגילאים: בזמנו שלחנו לוועדה את הטבלה שמבחינה בין הגיל הרך לבין גיל בית-הספר היסודי - חינוך רגיל וחינוך מיוחד. אני מבקש להוסיף לטבלה זו תקן נפרד גם לסופרעים, וזאת לפי הערת בני-ברית. לגיל הרך יש תקן שונה לגמרי מהתקן לגיל בית-הספר היסודי.

אני מתקשה לקבל אפילו את הפשרה שהוצעה. בכל המוסדות שלנו שבהם מעל ל-50 ילדים יש מנהל ויש רכז חינוכי. אני סכיר את הנושא בשדה ואני יודע שהמנהל עסוק בחלק לא מבוטל של זמנו בצד האדמיניסטרטיבי ואינו יכול להתפנות במידה מספקת למה שקשור בילדים, ביחוד כאשר מדובר על מספר לא קטן של ילדים. צריך לזכור שרוב המוסדות הם לילדים בחינוך המיוחד, ומיעוט שבמיעוט - בחינוך הרגיל. מגיל 6 קיים גם העניין של בית-הספר - בין שהוא בחוץ ובין שהוא בפנים - והמנהל אינו יכול לעשות את כל העבודה. אני מבקש איפוא לאשר את הצעתנו שמגיל 6 החל מ-50 ילדים במעון יהיה גם מנהל וגם רכז חינוכי.

אני רוצה להסב את תשומת לב חברת-הכנסת אורה נמיר, שלגבי הגיל הרך נקבע תעריף של 1,800 לירות לילד - התעריף נקבע לינואר מבלי שתורגם עדיין לאפריל - ומגיל 6 ומעלה נקבע תעריף של 1,100 לירות.

א. נמיר:

יותר בריא היה לקבוע תקן נפרד לנושא של החינוך המיוחד. אני לא חושבת שהוא יכול להיות זהה עם תקן בפנימיה רגילה. גם לא הייתי כוננת את הקביעה הזאת עם הקביעה לגיל הרך.

ח. סרני:

זה סיווג נפרד.

א. נמיר:

בתקנות כתוב "משרה למנהל", משרה לרכז חינוכי כאשר יש הבחנה לגבי חינוך מיוחד, אבל לא לגבי הגיל הרך.

ח. סרני:

בטבלה יש הפרדה.

א. נמיר:

בתקנות אין.

א. בריק:

הטבלה בהתאם לתקנות.

היו"ר ח. גרוסמן:

היכן שכתובות המשרות אני מציע שנוסף ונציין שהכוונה לגיל 6 ומעלה

בחינוך הרגיל.

א. בריק:
בסעיף ג', המדובר על משרה לרכז
חינוכי, נאמר: "לחוסים שמלאו להם
6 שנים שבו נמצאים מעל 50 חוסים, ובמעון לחינוך מיוחד שבו מעל
30 חוסים. כלומר, שבמעון לגיל הרך אין צורך ברכז חינוכי."

א. נסיר:
אני בעד זה שגם בגיל הרך יהיה רכז
חינוכי. האם בחינוך ילדים עד גיל
6 יעסוק אדמיניסטרטור? גם לגבי הגיל הרך צריך לומר, שהמנהל חייב
להיות איש חינוך, כמו שקבענו לגבי הגיל היותר סבוגר.

היו"ר ח. גרוסמן:
כישורי המנהל המפורטים בתקנות
נוגעים למנהל כל מוסד, גם מוסד לגיל
הרך.

א. נסיר:
אם כך, אני מציעה שלא יחייב לקחת
גם איש מינהלה החל מ-50 ילדים.
הוא איש החינוך, ואילו המנהל
הייתי רוצה שידגש, שמנהל המרכזי
האדמיניסטרטיבי הוא מספר שניים.

היו"ר ח. גרוסמן:
אני מבינה שאת מציעה רכז חינוכי
בנוסף למנהל החל מ-100 ילדים ולא
החל מ-50 ילדים.

א. נסיר:
אני לא מדברת על רכז חינוכי נוסף,
אלא על איש אדמיניסטרציה נוסף, כי
כאשר מדובר על משרה למנהל, מדובר
על כך שהמנהל הוא איש חינוך.

ח. טררי:
אבל כאשר מדובר על תקן נוסף ל-50
ילדים ומעלה הכוונה שוב לאיש
פרגוגי נוסף.

פ. שינמן:
בתפקידי המנהל צריך היה לפרט גם את
תפקיד הרכז החינוכי שרוצים להטיל
על המנהל.

א. בריק:
בפירוט תפקידי המנהל כתוב: "קביעת
התוכנית החינוכית והטיפולית של
המעון".

א. נסיר:
בהצעת "מעון" כתוב במפורש "מנהל
ורכז חינוכי" ומדובר על שני
התפקידים בנבדל והכוונה, כפי שאני מבינה, למנהל אדמיניסטרטור.

ח. טררי:
אדון ויינר התכוון באמת למתכונת
שקיימת ב"כרמית", ששם יש
אדמיניסטרטור שהוא מנהל כללי.

א. נסיר:
צריך להיות מנהל אחד ובלעדי שחייב
להינתן איש חינוך. אותו מנהל צריך
להיעזר גם באדמיניסטרטור. הצעת
את עצמנו שלא לקבל אותה.

מ. יריד:
אם היה מדובר במעונות מסלתיים,
הייתי בא ואומר שעבור כל 50 ילדים
דרוש גם מנהל וגם רכז חינוכי. אבל מדובר פה במוסדות פרטיים, שאנחנו
יודעים עד כמה הם מחקשים מבחינה תקציבית. לא הייתי רוצה להכביד עליהם
עוד יותר.

ה'ר"ח גרוסמן:
יש שתי דעות: האחת - על כל 100 ילדים
מעל גיל 6 צריך להיות רכז פדגוגי
בפרד בנוסף למנהל שהוא עצמו גם כן איש מקצוע בחינוך; השניה - צריך
להיות רכז פדגוגי בנוסף למנהל לכל 50 ילדים מגיל 6 ומעלה.

ב.צ. קשת:
המוסדות הוולונטריים טוענים שרכז
חינוכי נוסף על כל 50 ילד עלול
להכביד עליהם. חברת-הכנסת אורה נסיר טוענת שזה עלול להביא לסגירת
מוסדות, שזה הדבר הגרוע ביותר. יחד עם זה גם משרד הסעד עצמו עומד
בפני קיצוצים ומחפש היכן לקצץ בהוצאות. האם דברים אלה נשקלו על ידכם
כאשר העליתם את הקביעה של סדרין פדגוגי בנבדל לכל 50 ילדים?

ס. גז:
קודם כל יש לראות את טובת הילדים
עצמם, ואין ספק שטיפול נוסף תמיד
עוזר יותר מאשר חוסר טיפול. אני חושבת שמשרד הסעד צריך להקל על
הארגונים הוולונטריים - שאין להם הכנסות אלא רק תרומות - ולקחת על
עצמו את רוב העול, חוץ כדי עזרה של הארגונים, ולא להיפך, על מנת
שכלל 50 ילדים יהיה גם רכז חינוכי וגם מנהל.

א. נסיר:
הטיפול החינוכי ניתן על ידי מחנכות
ומטפלות.

ס. גז:
אבל מנהל שעומד בראש מוסד שיש בו
מאות ילדים לא יכול להתסדר גם
לצד החינוכי.

א. נסיר:
חמיד יש מנהל אחד על כל 100 ילדים.

ת. סרני:
אני רוצה להדגיש שבמערופים החדשים
הובאו בחשבון כל התקנים האלה ולכן
העלות גבוהה.

דבר שני שאני רוצה להדגיש: אנחנו
מבטלים את שיטת חוספת היוקר שהיינו מעלים - וזה מה שיצר את הפער
בין העלות כפי שהיא במציאות לבין מה שאנחנו משלמים - ועוברים לשיטה
של סל מזון, כאשר ההעלאה היא בהתאם לעלות הריאלית בכל סעיף וסעיף.
אם יהיה סחר ביטול סובסידיות וזה ישפיע על הכלכלה, יוגדל סעיף הכלכלה
באותו הסכום ותמיד תשאר ההשתתפות שלנו במסגרת 75%. דבר זה מוסכם על
דעת האוצר.

לשאלת חברת-הכנסת קשת: אינני איש
כספים וגם לא איש מינהל. אני עוסק בחינוך ונתתי דעתי אך ורק על מה
שטוב לילד ולא על הצד הכספי. אנחנו משתתפים ב-75% - יש נטייה להגדיל
את ההשתתפות - ואני מקווה שהארגונים יוכלו לעמוד בזה.

ה'ר"ח גרוסמן:
לשינוי תקנות לא צריך פרוצידורה
פרלמנטרית ארוכה, ואם ירצו - לאור
הנסיגון - לתקן אותן, אפשר יהיה להביא אותן ליועדה לתיקון.

אעמיד להצבעה את שתי ההצעות:
רכז חינוכי בנפרד מ-50 ילדים; רכז חינוכי בנפרד מ-100 ילדים.

פ. שינמן:
אני מציע רכז חינוכי בנפרד מ-75
ילדים.

- בעד ההצעה להפריד בין משרת מנהל ומשרת רכז
4 - חינוכי מ-100 ילדים ומעלה
 - 1 - בעד ההצעה להפרדת המשרות מ-75 ילדים ומעלה
 - 3 - בעד ההצעה להפרדת המשרות מ-50 ילדים ומעלה
- ההצעה להפריד בין משרת מנהל ומשרת רכז חינוכי
מ-100 ילדים ומעלה התקבלה.

היו"ר ח. גרוסמן:
אני מדגישה שההצעה שהתקבלה מתייחסת לחינוך הרגיל. לגבי החינוך המיוחד נשארה ההצעה שהוגשה על ידי משרד הסעד.

תקנים נדרשים במעונות: ארגון אמהות עובדות מעיר: 1) בגיל הרך חסרה שומרת לילה מ-20.00 עד 6.00 בבוקר. הילדים בגיל זה צריכים מטפלת - שומרת לילה מעל 50 ילד. 2) בחוק מצויינים כי על 70 ילדים יש 2.33 טכנים - לדעת ארגון אמהות עובדות שיעור זה גבוה יחסית. 3) חסרים עובדי נקיון, כי יש צורך בעבודת נקיון גם אחר הצהריים. 4) חסרה כובסת או אחראית על המכבסה. בגיל הרך יש בין 70-100 ק"ג כביסה ביום, במיוחד בחורף.

מרכז מסען מציע: לכל קבוצה של 20-25 ילד יש צורך במטפלת קבועה. אינני יודעת על איזה גיל מדובר.

ח. מררי: על גילאים 6-12, 14.

היו"ר ח. גרוסמן:
הם מציעים עוד: על כל 5 מטפלות יש צורך במטפלת מחליפה; במקום עוזר לסינהל - במעון גדול - יש צורך ברכז טק וחצרנות; במקום מנהל חשבונות מזכירה שהיא גם פקידת חשבונות, באחריותו הישירה של המנהל; קניין ורכז קניות המספק צרכי המטבח והמטק, עם רכב צמוד להובלות; לכל סוסד עובדת סוציאלית ששעות עבודתה בהתאם למספר הילדים; אחות/חובשת במשרה חלקית או שלמה בהתאם למספר הילדים; מנהל מטבח שהיא גם הטכנית הראשית; עוזרת לטכנית ראשית; פועלת מטבח אחת על כל 30 ילד; מחסנאית, חופרת, מנהצת ומחקנת אחת לכל 30 ילד; רכז או רכזת המחסנים (לבוש, הנעלה, חוסרי כתיבה והוצאה מצרכים מהמחסן למטבח), ברישום יום יומי.

ח. מררי:
החשוב שלנו לגבי מטפלות כולל גם שומרת לילה. אנחנו עושים חתשיב של שעות העבודה ויש גם אחת שנשארה ללילה.

א. נמיר:
השאלה אם לא כדאי לכתוב זאת במפורש, כדי שיהיה ברור שחייבת להיות שומרת לילה.

היו"ר ח. גרוסמן:
ליד מספר המטפלות צריך לכתוב שהוא כולל גם שומרת לילה.

הוחלט: לציין שמספר המטפלות כולל גם שומרת לילה.

ח. מררי:
מספר המטפלות אצלנו כולל גם את המחליפות, וזאת לפי תקן שנתקבל בהסכמת ההסתדרות. לא הייתי מציע להוריד מן המספר, כי דווקא במסודות לגיל הרך, כאשר מדובר בילדים שעדיין מקבלים דייסות, דרושה מטפלת שתחסם להם כלילה את האוכל.

א. נסיך: אם צריך לסלא את התקן, יעלה ילד 3,000 לירות לחודש ולא נוכל לעקור בזה. אני חושבת שאותו תקן מספיק ואני יודעת שרמת המטבח ב' נוה-טף היא טובה מאד.

ת. סרני: מספר המועסקים אצלנו כולל גם את המחליפות והוא מחושב לכל ימות השבוע, לימות שבת וימות חופשה, כי גם אז צריך לחסם את האוכל לתינוקות.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מציעה להשאיר את הצעת משרד הסעד.

א. נסיך: כאן התקן הוא 20 מטפלות ל-50 ילדים, בעוד שאצלנו בפנימיה התקן הוא 18 מטפלות. שתי משרות נוספות הן מאד משמעותיות. אם נצרך עוד משרה ועוד משרה לא נוכל לעמוד בהוצאות.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מציעה שישאר התקן שמציע משרד הסעד וזה גם יחייב אותו לתת את תרומתו.

א. נסיך: הוא נותן לפי התחשיב שלנו.

ת. סרני: צריך לזכור ששלושה ימי עבודה של מטפלת מוסמכת שעובדת בליילה זו משרה, ובגלל זה החשבון הגבוה שלנו. לגבי המטבח אני מוכן להיות גמיש ולבדוק אם אפשר לקבוע 2 טבחים במקום 2.33.

היו"ר ח. גרוסמן: מה על עובדי נקיון?

ת. סרני: יש לנו עובד נקיון אחד על כל 30 ילדים.

א. נסיך: אנחנו חושבים שצריך יותר.

היו"ר ח. גרוסמן: את השליש שאפשר להוריד מהטבחים ניתן להוסיף לעובדי נקיון.

א. נסיך: אצלנו מספר עובדי הנקיון כפול: שני עובדים על 30 ילדים.

ת. סרני: לגבי כביסה הבאנו בחשבון שהיא נסדרת בחוץ ולכן גם בתחשיב היא מופיעה בקילוגרמים ולא תורגמה לתקן. זהו ענין פנימי שלא כדאי לקבוע בתקן, כי אז אנחנו מחייבים כאילו כל מוסד לכנס בעצמו.

היו"ר ח. גרוסמן: מתקבל.

מרכז "משען" מציעה מטפלת קבועה לכל 20-25 ילדים, בשעה שאתם מציעים חצי מטפלת על כל קבוצה של 25 ילדים בחינוך הרגיל.

ת. סרני: אני מדבר על מטפלת מוסמכת שעוסקת בצד החינוכי של סידור החדר, הלבוש, ואינה עוסקת לא בגיהוץ ולא בנקיון. מהנסיך ראינו שבחלק מן המוסדות המטפלת עובדת גם בשירותים.

א. נסיך: הדרישה של "משען" צודקת, כי ההדרכה החינוכית במוסדות הפנימייתיים מעל לגיל 6 היא נושא כבר מאד. אנחנו יודעים כי הילדים שבאים לפנימיות הללו ואנחנו יודעים שהמטפלת היא האם הדואגת להם.

1.6.76

בחינוך המיוחד יש שתי סטפלות.

א. בריק:

אם כך, צריכה להיות לחינוך הרגיל סטפלת אחת. אני מציעה שלכל 25-30

היו"ר ח. גרוסמן:

ילדים בחינוך הרגיל תהיה סטפלת קבועה.

הוחלט: לכל קבוצה של 25-30 ילדים בחינוך הרגיל תהיה סטפלת קבועה.

מרכז "משען" מציע שעל כל 5 סטפלות תהיה סטפלת מחליפה. זה קיים אצלכם?

היו"ר ח. גרוסמן:

לא.

ח. מררי:

אני חושבת שאם העלינו את התקן מחצי סטפלה למטפלה שלמה, אפשר למחוק

היו"ר ח. גרוסמן:

את מה שקשור למטפלה מחליפה.

הוחלט: למחוק את התקן של משרת סטפלה מחליפה.

במקום עוזר לטינהל מציע "משען" רכז משק וחצרנות.

היו"ר ח. גרוסמן:

זה ענינו של כל מוסד ומוסד, לא צריך לכתוב זאת בחקנות.

א. נסיר:

מכיוון שארגון אמהות עובדות טוען שיש יותר מדי מינהלה, ו"משען" מבקש

היו"ר ח. גרוסמן:

להוסיף, נשאיר את הצעת משרד הסעד.

הוחלט: להשאיר את הצעת משרד הסעד שמתייחסת לעוזר מינהל.

במקום מנהל חשבונות מציע "משען" מזכירה שהיא גם פקידת חשבונות. נראה

היו"ר ח. גרוסמן:

לי שזה לא ענייננו.

האם יש בכלל מזכירה?

ג.צ. קשת:

בוודאי. בתקן יש מזכיר.

ח. מררי:

אם כוונת המציעים לנצל אותו אדם גם לכתבנות, צריך לבדוק זאת.

ג.צ. קשת:

בדרך כלל עובדים כל החשבונות למרכז, אבל אם אקח את "אומנה" בחיפה, למשל,

ח. מררי:

הרי שם יש להם מנהל חשבונות שעושה את כל החשבונות והם אינם עובדים למרכז.

אני מציעה להשאיר את ההצעה של משרד הסעד כמות שהיא.

היו"ר ח. גרוסמן:

הוחלט: לאשר את הצעת משרד הסעד המתייחסת למשרת מנהל חשבונות כמות שהיא.

קנין ורכז קניות יש לנו, אבל לא דיברנו על רכב.

ח. מררי:

היו"ר ח. גרוסמן:

זה גם לא שייך לתקנות.

ח. סררי:

עובדת סוציאלית יש לנו ויש גם אחות /
חובשת. במוסד גדול יש יותר מטבחית
אחת ויש גם עוזרת מטבחית. קבענו חצי פועלת מטבח על כל 25 ילדים, זה
גם התקן של ההסתדרות. יש מחסנאית, יש גם רכז מחסנים.

היו"ר ח. גרוסמן:

לגבי שעות עבודה של סודיך חינוכי
מעירים מהסתדרות נשי מזרחי: הנתונים
שהומצאו כלליים מאד ויש מקום לעשות הבחנה בין הסוגים השונים של
המוסדות. מרבית המוסדות בגיל העל-יסודי הם מוסדות מקצועיים או חקלאיים,
כך שהחניכים עסוקים מרבית שעות היום בלימודים ובעבודה ולכן לא חסיד
יש צורך במדריך חינוכי משעה 13.00 עד השעה 20.00. בשבת אין צורך
במדריך צמוד משעה 7.00 עד השעה 20.00. מאחר והמדריך אינו עובד אלא
8-9 חודשים בשנה ומשכורתו היא ל-12 חודשים, הרי יש לתאם את ימי עבודתו
עם תקופה עבודה הוא מקבל משכורת.

ח. סררי:

כל מה שכתבו אינו שייך לענין. הם לקחו
את הדוגמה של המוסדות העל-יסודיים
שהחוק אינו חל עליהם.

א. נסיר:

כאשר דיברנו על רכז חינוכי היה מדובר
באדם שעוזר למנהל. איפה מוזכרות
בתקנות הגננות לגילאי 5, שזה גיל חינוך חובה, או לגילאי 4 באזורי
מצוקה, ששם משרד החינוך והתרבות מספק גננות על חשבוננו?

ח. סררי:

יש שתי אפשרויות: אפשרות אחת - והיא
קיימת בחלק בן המקומות - שהילדים
הולכים לגן באותו אזור; אפשרות שניה - שהגן נמצא בתוך המעון ואז
משרד החינוך גותן את הגננת.

היו"ר ח. גרוסמן:

בהערות כלליות מעיר ארגון אמהות
עובדות: חסר חלק ששייך לקשר עם
ההורים - זכויות ודרישות להורים המסדרים ילד בפנימיה וזכויות הפנימיה
כלפי הילד.

א. בריק:

זה לא שייך לתקנות העוסקות בכוח אדם.

היו"ר ח. גרוסמן:

ממרכז "מסען" מעירים: אין צורך במספר
עובדים גדול מאלה שמרכז "מסען" מציע
בהקשר לכוח אדם. התפקידים שהוזכרו צריכים להיות מאויישים על ידי
אנשים שהכשרתם לכך ובעיקר ברצון כנה לעבוד במוסד ולשרת את מטרתו.

מהסתדרות נשי מזרחי מעירים: בסבט
ששחי נראה כי יש הפרזה במספר העובדים. המוסדות השייכים להסתדרות
נשי מזרחי מבצעים את תפקידיהם בכוח אדם קטן בהרבה יותר מזה המצויין
בתקנות. צריך לזכור שלהם יש מוסדות בגיל העל-יסודי.

א. נסיר:

לגבי הקשר עם ההורים הייתי רוצה
להעיר בהזדמנות זו: יש לנו בעיות קשות
מאד בנושא זה, משום שבפנימיה שלנו מחצית מ-60 הילדים הם ילדים לאמהות
העוסקות בזנות, שקשורה עם שימוש בסמים ועם העולם התחתון בכלל, ואיננו
יודעים מה סותר לנו לומר ומה אסור לנו לומר. הייתי רוצה לדעת אם
אתם מבינים אלו שהם הליכיכים בנושא זה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אולי היה כדאי שתגיש הצעה לסדר
היום בענין זה ואז אבקש את היועץ
המשפטי של משרד הסעד שיכין את כל החוקים הנוגעים לנ.

1.6.76

היו"ר ח. גרוסמן:

יש עוד הערה של ארגון אמהות עובדות לגבי תפקיד המנהל: הגדרות התפקיד מתאימות במידה והמעון-פנימיה מתנהלים ישירות על ידי משרד הסעד ובאחריותו הבלעדית. במידה והמעון-פנימיה מנוהל על ידי סניף ארגון אמהות עובדות, הרי שהאחריות לייצוג כלפי גופים ממשלתיים ציבוריים ופרטיים היא על סניף ארגון אמהות עובדות ועל מי שנקבע על ידי הסניף לצורך זה.

א. בריק:

גם בחוק כתוב שהאחריות נופלת ישירות על המנהל ולכן הוא צריך להיות איש

חינוך.

היו"ר ח. גרוסמן:

הם מטשיכים ואומרים: הוא הדין לגבי קבלת עובדים מתאימים ופיטוריהם וכן בנושא הכנת התקציב. היות ולארגוני הנשים חלק נכבד בהפעלת הפנימיות, יש ליחד פרק בפני עצמו על הבעלות. כל הפרק על תפקיד המנהל טעון עריכה מחדש.

א. נמיר:

אני קושרת את הבעיה הזאת עם שאמרת קודם לגבי הסעיף המדבר על זכויות וחובות הורים במוסד. ניהול מוסד נעשה היום תפקיד מסובך וקשה ואני חוששת שנשים רבות לא ירצו לקחת על עצמן אחריות גם לגבי הייצוג, גם בנושא התקציב, גם בקבלת עובדים ופיטוריהם. המנהל אינו יכול לשאת לבדו באחריות על כל המסכת המסובכת הזאת.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מציעה להוסיף שהייצוג כלפי גופים ממשלתיים, קבלת עובדים ופיטוריהם והכנת התקציב - כל אלה מתפקידו של המנהל, אבל בתיאום עם המוסד שנבעלותו המעון.

א. אליאב:

מה זה בתיאום?

היו"ר ח. גרוסמן:

כלומר, שהמנהל אינו יכול להגיש דבר שלא בתיאום עם המרכז.

ח. סררי:

יש מוסדות פרטיים שהם גוף בפני עצמו ויש מוסדות שקשורים בארגונים.

א. נמיר:

צריך לציין שבמוסדות שקשורים לארגונים כפוף המנהל להוראות הארגון.

א. בריק:

עקרונית אני מסכים לתוספת, אבל החוק עצמו מדבר רק על מנהל ולא על גופים, כי גופים הם לא אישיות משפטית ולא תמיד אפשר לבדוק אותם ולתבוע אותם. אנחנו מוכרחים למצוא נוסח שלא יסתור את הוראות החוק. מבחינה זאת הנוסח בתיאום אולי קל לנו יותר מבחינה משפטית.

ח. שמעוני:

ברגע שאתם אומרים בתיאום אתם מטעיטים מסמכותו של הארגון, כי במסכות הארגון לקבל עובדים או לפטר אותם. הסעיף הוא הארגון ובוודאי שהמנהל צריך לתאם אתו.

היו"ר ח. גרוסמן:

אולי צריך לכתוב בהתאם להנחיות הארגון.

ח. סררי:

אם ניקח לדוגמה את האגודה חוות בית"ר, הרי שיש לה שני מוסדות, שכל אחד מהם הוא אגודה עותומנית בפני עצמה ובכל אחד מהמוסדות האלה המנהל יכול לקבל עובדים ולפטר אותם.

במקרה זה האגודה היא הבעלות.

ח. שמעוני:

בסעיף 3 צריך לכתוב בריעה: "מעון ינוהל על ידי מנהל, בכפיפות להנהלתו, אשר יהא אחראי... ברור שהוראה זו חתימתם לכל מקום שיש הנהלה.

מכיוון שהתקנות צריכות לחול על סוגים שונים של מעונות מוכרחים למצוא נוסח

היו"ר ח. גרוסמן:

שיהאיים לכולם.

י. בארי:
אפשר אולי לגזור גזירה שווה מהחוק לגבי בתי-טרקחה, שלפיו פלוני יכול לקבל רשיון לפתיחת בית-טרקחה, אבל אי אפשר לנהל אותו בלי שיהיה רוקח ראשי, שהוא האחראי כלפי החוק. משהו מעין זה קיים גם פה.

אינני חושבת. אין לנו ענין עם בעל בית-טרקחה אלא עם ארגונים וולונטריים

היו"ר ח. גרוסמן:

שמקיימים רשת של מוסדות.

י. בארי:
אבל האחראיות כלפי החוק אמורה להיות לגבי האיש שאחראי לניהול המוסד.

פ. שינמן:
בחוק עצמו אין שום דבר על מי שמסנה עובדים, מי שמפטר אותם.

ח. מררי:
סעיף ו' בתפקיד המנהל קובע שהמנהל אחראי לקבלת עובדים מתאימים.

היו"ר ח. גרוסמן:
מי מקבל את המנהל?

ח. מררי:
הארגון.

י. בארי:
הארגון מקבל את המנהל, אבל כלפי החוק אחראי המנהל. הארגון אינו יכול להיות אחראי עשרים וארבע שעות ביממה לשלוסם של הילדים.

היו"ר ח. גרוסמן:
אבקש מנציגי משרד הסעד להכין לנו נוסח לענין זה - אפשר גם בכמה

ורייאנטים - והוועדה תחליט.

ג. תשובות נציגי משרד הסעד לשאלות חברי הוועדה

י. בארי:
במסר לי שבסוף חודש יונג עומדים לסגור בין השאר את מוסד יקום בטבעון, מוסד שלפי חוות דעתם של ההורים, שילדיהם נמצאים בו, עומד על רפה. עם סגירת המוסד לא יהיה מה לעשות בילדים לכשיוצאו.

א. נמיר:
השאלתה שלי החתימה לאותו ילד פירושלים, שבגד 350 חתימים והוכנס למעצר כי לא נמצא לו מקום במצפה-ים. תוך כדי כך החברר שבמצפה-ים נסגרה כיחה והילדים פוזרו לבתי-הספר, כי המדריך יצא למילואים ואי אפשר היה למצוא מדריך אחר.

ד"ר ס. הורוביץ:
לנושא של מצפה-ים: בחודשים האחרונים הלכו ורבו צווי מעון בעול שניתנו על

ידי בתי-משפט לנוער.

א. נמיר:
מדוע?

הדבר קשור במגמה הכללית של העסקת הפשיעה. האגף הנעול היחיד, שנמצא

ד"ר ס. הרוביץ:
ב"גילעם", מלא.

האם האגף השני נפתח מאז שסיירנו במקום לפני כשנה?

היו"ר ח. גרוסמן:

לא, אבל הוא נמצא בפעילות של הכנה. היו קשיים רבים מאד לקבל את התקציב לשיפוץ סן האוצר, ועל זה התגברנו רק לאחרונה.

ד"ר ס. הרוביץ:

היות והאגף הנעול שב"גילעם" מלא, החלטנו להפוך את "מצפה-ים" למעון נעול נוסף ולהעביר את ההסתכלות לאחד המעונות האחרים. התברר שהיו בעיות קשות מאד בהשגת כוח אדם העונה על הדרישות החינוכיות ועל הצורך להתמודד עם בעיות כה קשות של נערים צעירים ושלושה מדריכים גוייסו בבת אחת לצה"ל, על אף הנסיון לשחרר אותם, כיורן שהם סמלאים תפקידים חשובים במערך הסילואים. מטבע הדברים אנחנו מעסיקים באגף הנעול גברים צעירים, חלק מהם גם בעלי כישורים חינוכיים, המשרתים כקצינים ואי אפשר היה לקלוט את הנערים. הדברים סודרו בשבוע האחרון והיום נמצאים באגף הנעול 10 נערים, לרבות אותו ילד שעליו פורסם בכתבה.

א. נמיר: איך זה סודר?

שלושת המדריכים שוחררו וחזרו בינתיים.

ד"ר ס. הרוביץ:

התכנון הוא שכסופו של דבר יתקבלו למקום 40 נערים, כולם בתנאים של אגף נעול.

העברתם את כל ההסתכלות מ"מצפה-ים"?

היו"ר ח. גרוסמן:

בינתיים מתקיימת ההסתכלות באגף הפתוח, אבל נצטרך למצוא פתרון, כי הצורך הדחוף ביותר הוא בקליטת נערים קשים מאד.

ד"ר ס. הרוביץ:

א. נמיר: כמה אתם מתבקשים לסדר?

כרבע קלטו את אלה שהגיעו לבתי-המעצר - היו 13 - סחר יקלטו עוד 4. ברור שהבעיה חגדל ויהיה צורך ליצור יוחך מקומות במעונות נעולים. בינתיים נגדיל את מספר המקומות ב"מצפה-ים" עד ל-40.

ד"ר ס. הרוביץ:

דיברת על 3 מדריכים שגוייסו. האם כולם מדריכים של אותה כיתה? ואם לא, מה קורה? האם כיתה בנויה על אדם אחד וכאשר הוא יוצא הענין כולו מתפרק?

א. נמיר:

הקבוצות הן קטנות, אבל במסדר זה קיים גרעין גדול של אנשים סבוגרים מאד שמשרתים עשרות בשנים בתפקידים שונים. נתנאים הסוציאליים של היום לא ניתן להוציא אנשים לפנסיה גם אם אינם סמלאים את תפקידם ולכן יש סטרוקטורה מוזרה מאד של המוסד, שהרבה מאד מן החקנים הפוסים על ידי אנשים שאינם יכולים למלא את תפקידם. כאשר האוכלוסיה הייתה קלה יותר, סחבו את הענין, אבל עכשיו, עם אוכלוסיה קשה, מתעזרות בעיות קשות מאד וחלק מן האנשים אינם מסוגלים להתמודד אתן. השלושה שגוייסו הם אנשי ספתח וכאשר הם יוצאים מן המערך נוצרת בעיה.

ד"ר ס. הרוביץ:

א. נמיר: האם שלושת המדריכים יצאו בו-זמנית לשרת במילואים?

ד"ר ס. הורוביץ:

בערך.

א. נמיר:

באיזה יחידה הם משרתים?

ד"ר ס. הורוביץ:

אלה אנשים שמלאים תפקידים קרביים
ובאשר לנו, שכאשר סערך שלם יוצא
לחרגיל, אי אפשר לדחות להם את השירות.

א. נמיר:

כלומר, אותה כיתה פוזרה בגלל הסדרין.

ד"ר ס. הורוביץ:

איש לא פוזר, אבל בשלב מסויים היה נושא
של חד-ארגון לארבעה ימים ואז שלחו חלק
מן הנערים הביתה, לחלק מצאו סידור אלטרנטיבי במשפחות אחרות. בדרך
כלל ניתנות חופשות רגילות בכל המעונות, פרט למעון נעול, ובאותם
4 ימי רה-ארגון יצאו נערים שלא היו באגף הנעול אלא באגף הפתוח. הדבר
קרה לפני חודש.

היו"ר ח. גרוסמן:

העובדה המדאיגה היא שצריך להכפיל את
מספר המקומות במעון הנעול.

ד"ר ס. הורוביץ:

ב"גילעם" יש 38 מקומות ואנחנו רוצים
להוסיף עכשיו עוד 40, כך שיהיו 78
מקומות. אני סניח שלטווח הקצר זה יספק. בטווח היותר ארוך - תוך שנה -
מקומות אלה יתמלאו ונצטרך ליצור מקומות נוספים.

היו"ר ח. גרוסמן:

שופטי הנוער אינם מטהרים להוציא
צווי מעון נעול. אם הגיעו לזה שתוך
חקופה כל כך קצרה צריך להכפיל את מספר המקומות במעון נעול, זאת אומרת
ששופטי הנוער הגיעו למסקנה שהליברליות של הצוויים שלהם לא עמדה
במבחן, וזה דבר חמור ביותר.

ד"ר ס. הורוביץ:

יחד עם זה אני רוצה להזכיר, שקיימת
בעיה שהחוק מאפשר לשלוח נערים צעירים,
במקרים מיוחדים, מעל גיל 14 לבתי-הסוהר. אני חושב שצריך לתת על כך
את הדעת, כי המצב הוא שמספר ניכר מאד של נערים בגילאים 14-18 נמצאים
היום בבית-הסוהר תל-מונד.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני חושבת שיש שם גם נערים מתחת לגיל
.14

ד"ר ס. הורוביץ:

זה בלתי חוקי.

ש. מלכיאלי:

לענין מעון יקום: אין עדיין החלטה
סופית של המשרד לסגור את המעון אלא
יש מחשבה בענין זה, כתוצאה מבקשה ומדרישה של בעלי המקום, הארון פוקס
ואשתו. הם טוענים שאינם יכולים להמשיך להחזיק במעון בגלל שאינה גדולה
גם של המטפלים וגם שלהם. בפברואר-מארס הם הודיעו שהם מסכימים להחזיק
את המעון עד 30 ביוני - כיוון שחלק ניכר מן הילדים לופדים בבית-הספר -
אבל ב-30 ביוני הם רוצים לסגור. גם עד תאריך זה המצב במקום לא הניח
את הדעת והצענו להם עזרה מבחינת כוח אדם, אפילו לא על חשבונם, אבל
הבעלים לא היו מעוניינים.

היו"ר ח. גרוסמן:

כמה חוסים יש במעון?

י. אביעד:

59. חלק בגיל צעיר, חלק מחבגרים
וקצת מבוגרים.

ש. מלכיאלי:

אדון פוקס מנהל פגישה עם מישהו שרוצה לקנות את המעון וביום ראשון הקרוב תהיה פגישה עם המועמדים החדשים לרכישת המעון. אנחנו איננו מעוניינים במגירתו ואם יש סיכוי שיוכל לפעול בצורה סבירה, אנחנו רוצים להמשיך בקיומו כי חסרים לנו מקומות.

להורים אין מקום לחשוש שאם המעון יינעל ישלחו את הילדים הביתה, כי השירות ערוך לכך שאם המעון אכן יינעל יועברו החניכים למקומות אחרים.

א. נסיר: יש מקומות אחרים?

ש. מלכיאלי:

הם יועברו למקומות אחרים על חשבון קליטה מתוכננת מן הבית. הוועדה יודעת שיש מעונות שאינם מתפקדים אפילו בצורה המינימאלית ואין לנו אפשרות לנעול אותם ואז כל קליטה כזאת באה כמובן על חשבון אחרים שעדיין מחכים. כאשר מקצצים בתקציב הפיתוח ולא מתחילים בשום פרויקט, פירושו של דבר שגם אם בשנת התקציב הבאה, 1977, ישתנה משהו ויאפשרו לנו להתחיל בפיתוח מעונות חדשים, הם יהיו מוכנים רק בעוד שנתיים-שלוש.

הי"ר ח. גרוסמן:

למה לא תפעילו אותו מעון שהאיש רוצה למכור?

י. אניעד:

אם היו צריכים לפתוח עכשיו את המוסד כמוסד פרטי הוא לא היה מקבל את האישור לכך מבחינת השטח והתנאים. זהו מוסד שחי ומתקיים בכוח האינרציה בכך עשרים שנה. הוא התחיל כבית משפחתי למספר קטן של חוסים ולאט לאט הצטרפו עוד ועוד עד שהיינו צריכים לעשות פעולה דראסטית להורדת הצפיפות. אנחנו לא יכולים להיכנס למעון זה גם מבחינת המחיר שבעליו דורשים, כי זו אדמה פרטית במקום מרכזי בטבעון שהוא יכול למכור אותה או להשכיר את המקום במחיר גדול מאוד, יותר ממה שאנחנו יכולים לתת לו.

הי"ר ח. גרוסמן:

איך העברתם לבעלותכם את המוסד בבנימינה?

י. אניעד:

המוסד לא נבעלותנו אלא בשכירות לשנה. בית המשפט הכיר בצורך הזה במקרה של בנימינה, אבל המקרה של טבעון הוא על הגבול ומבחינה משפטית אין מספיק עילה להתערב. מצד שני, רמת המוסד כיום, ב-1976, איננה מספקת.

הי"ר ח. גרוסמן:

נדון על כל הנושא הזה כשנקיים דיון על התקנים במעונות לספגרים.

הישיבה ננעלה בשעה 13.00